

31991L0155

L 76/35

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

22.3.1991

DIRECTIVA COMISIEI
din 5 martie 1991

pentru definirea și stabilirea, în conformitate cu articolul 10 din Directiva 88/379/CEE a Consiliului, a normelor metodologice privind sistemul specific de informare referitor la preparatele periculoase

(91/155/CEE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

Decizia Consiliului 74/325/CEE ⁽⁵⁾, astfel cum a fost modificată ultima dată prin actul privind aderarea Spaniei și a Portugaliei;

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene,

întrucât măsurile prevăzute de prezenta directivă sunt conforme cu avizul Comitetului pentru adaptarea la progresul tehnic a directivelor privind eliminarea barierelor tehnice din calea comerțului cu substanțe și preparate periculoase,

având în vedere Directiva 88/379/CEE a Consiliului din 7 iunie 1988 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre referitoare la clasificarea, ambalarea și etichetarea preparatelor periculoase ⁽¹⁾, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 90/492/CEE a Comisiei ⁽²⁾ și, în special, articolul 10 alineatul (2) al acesteia,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

întrucât etichetarea prevăzută de Directiva 88/379/CEE constituie o informație de bază pentru utilizatorii de preparate periculoase, furnizându-le o indicație clară și concisă asupra pericolelor potențiale; întrucât această etichetare trebuie completată printr-un sistem de informare mai detaliat pentru utilizatorii profesioniști;

(1) Persoana responsabilă de introducerea pe piață a unei substanțe sau a unui preparat periculos, cu sediul în Comunitate, fie că este producătorul, importatorul sau distribuitorul, trebuie să furnizeze destinatarului care este un utilizator profesionist o fișă tehnică de securitate cuprinzând informațiile prevăzute la articolul 3.

întrucât articolul 10 din Directiva 88/379/CEE prevede punerea în aplicare a unui sistem de informare referitor la substanțele periculoase sub formă de fișe de informații de securitate; întrucât, în afară de aceasta, respectivul articol precizează că o astfel de informație este destinată în principal utilizatorilor profesioniști și trebuie să le permită să ia măsurile necesare pentru protejarea sănătății și a securității la locul de muncă;

(2) Informațiile sunt furnizate gratuit cel mai târziu la data primei livrări a substanței sau a preparatului și, în continuare, după orice revizuire motivată de noi informații importante referitoare la securitatea și protecția sănătății și a mediului.

întrucât există legături strânse între Directiva 88/379/CEE și Directiva 67/548/CEE a Consiliului din 27 iunie 1967 privind apropierea actelor cu putere de lege și a actelor administrative referitoare la clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor periculoase ⁽³⁾, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 90/517/CEE ⁽⁴⁾; întrucât, în consecință, este necesar să fie creată, pentru fișele de informații de securitate, o structură aplicabilă atât substanțelor periculoase cât și preparatelor periculoase; întrucât, pentru substanțele periculoase, instrucțiunile de aplicare vor fi stabilite ulterior;

Noua versiune datată, identificată ca „Revizuit...(data)” trebuie furnizată gratuit tuturor destinatarilor anteriori care au primit substanța sau preparatul în cele douăsprezece luni precedente.

(3) Furnizarea fișei tehnice de securitate nu este obligatorie atunci când substanțele sau preparatele periculoase oferite sau vândute publicului larg sunt însoțite de suficient de multe informații pentru a permite utilizatorilor să ia măsurile necesare în domeniul protecției sănătății și securității. Cu toate acestea, dacă un utilizator profesionist solicită aceasta, trebuie să îi fie furnizată o fișă tehnică de securitate.

Articolul 2

întrucât a fost consultat Comitetul consultativ pentru securitate, igienă și protecția sănătății la locul de muncă, înființat prin

Statele membre pot condiționa introducerea pe piață pe teritoriul lor a substanțelor sau a preparatelor periculoase de utilizarea limbii sau limbilor lor oficiale la redactarea fișei tehnice de securitate menționate la articolul 1.

⁽¹⁾ JO L 187, 16.7.1988, p. 14.

⁽²⁾ JO L 275, 5.10.1990, p. 35.

⁽³⁾ JO 196, 16.8.1967, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 287, 19.10.1990, p. 37.

⁽⁵⁾ JO L 185, 9.7.1974, p. 15.

Articolul 3

Fișa tehnică de securitate menționată la articolul 1 trebuie să cuprindă următoarele rubrici obligatorii:

1. identificarea substanței/preparatului și a societății/întreprinderii;
2. compoziția/informații asupra componentelor;
3. identificarea pericolelor;
4. primul ajutor;
5. măsuri de combatere a incendiilor;
6. măsuri care trebuie luate în caz de dispersare accidentală;
7. manipulare și depozitare;
8. control al expunerii/protecție individuală;
9. proprietăți fizice și chimice;
10. stabilitate și reactivitate;
11. informații toxicologice;
12. informații ecologice;
13. considerații referitoare la eliminare;
14. informații referitoare la transport;
15. informații despre reglementare;
16. alte informații.

Constituie obligația persoanei responsabile de introducerea pe piață a substanței sau a preparatului să furnizeze informațiile care corespund acestor rubrici, redactându-le conform notelor explicative din anexă.

Fișa tehnică de securitate trebuie să fie datată.

Articolul 4

Pentru substanțele periculoase, instrucțiunile de aplicare a prezentei directive vor fi fixate ulterior.

Articolul 5

(1) Statele membre adoptă și publică actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 30 mai 1991. Ele informează de îndată Comisia despre aceasta.

(2) Statele membre aplică aceste dispoziții începând cu 8 iunie 1991.

Prin derogare, sistemele de informare de tip fișe de securitate care există în statele membre pot fi utilizate până la 30 iunie 1993.

(3) Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitățile de efectuare a acestei trimiteri.

Articolul 6

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 5 martie 1991.

Pentru Comisie

Martin BANGEMANN

Vicepreședinte

ANEXĂ

GHID PENTRU ELABORAREA FIȘELOR TEHNICE DE SECURITATE

Notele explicative de mai jos sunt date cu titlu informativ. Scopul lor este de a garanta faptul că conținutul fiecăreia dintre rubricile obligatorii enumerate la articolul 3 va permite utilizatorilor profesioniști să ia măsurile necesare în domeniul protecției sănătății și securității la locul de muncă.

Informațiile trebuie redactate într-un mod clar și concis.

Având în vedere gama largă de proprietăți ale substanțelor și preparatelor, în anumite cazuri pot fi necesare informații suplimentare. Dacă, în alte cazuri, informația care decurge din anumite proprietăți se poate dovedi nesemnificativă sau chiar imposibil de furnizat din punct de vedere tehnic, motivele vor trebui indicate cu claritate.

Deși ordinea rubricilor nu este obligatorie, secvența indicată la articolul 3 este recomandată.

Atunci când o fișă tehnică de securitate a făcut obiectul unei revizuirii, se va atrage atenția destinatarului asupra modificărilor introduse.

1. Identificarea substanței/preparatului și a societății/întreprinderii**1.1. Identificarea substanței sau a preparatului**

Denumirea utilizată pentru identificare trebuie să fie identică cu cea care figurează pe etichetă așa cum este precizat în anexa VI partea a II-a la Directiva 67/548/CEE.

Atunci când există alte mijloace de identificare, acestea pot fi indicate.

1.2. Identificarea societății/întreprinderii

— Identificarea persoanei responsabile cu comercializarea cu sediul în Comunitate, fie că este vorba despre producător, despre importator sau despre distribuitor.

— Adresa completă și numărul de telefon al persoanei responsabile.

1.3. Se vor completa informațiile precedente indicând numărul de telefon pentru apelurile de urgență al întreprinderii și/sau al organismului consultativ oficial așa cum a fost definit în articolul 12 din Directiva 88/379/CEE.

2. Compoziție/informații despre componenți

Aceste informații trebuie să permită destinatarului să recunoască cu ușurință riscurile pe care le prezintă substanța sau preparatul.

Pentru un preparat:

- (a) nu este necesar să se indice compoziția completă (natura componenților și concentrația acestora);
- (b) totuși, trebuie menționate, împreună cu concentrația sau gama de concentrație a acestora, atunci când sunt prezente în concentrații egale sau superioare celor prevăzute la articolul 3 alineatul (6) litera (a) din Directiva 88/379/CEE, cu excepția cazului în care pare a fi mai potrivită o limită inferioară:
 - substanțele periculoase pentru sănătate în sensul Directivei 67/548/CEE
 - și
 - cel puțin substanțele pentru care există, în virtutea dispozițiilor comunitare, limite de expunere recunoscute, dar care nu se regăsesc în directiva mai sus menționată;
- (c) pentru substanțele menționate mai sus, trebuie menționată clasificarea acestora, fie că aceasta derivă din articolul 5 alineatul (2) sau din anexa I la Directiva 67/548/CEE, adică simbolurile și frazele R care le corespund conform pericolului pe care îl reprezintă pentru sănătate;
- (d) dacă identitatea anumitor substanțe trebuie să rămână confidențială conform dispozițiilor articolului 7 alineatul (1) din Directiva 88/379/CEE, natura chimică trebuie să fie descrisă pentru a asigura securitatea utilizării. Numele care trebuie utilizat trebuie să fie același cu cel care derivă din aplicarea dispozițiilor menționate mai sus.

3. Identificarea pericolelor

Principalele pericole trebuie indicate în mod clar și concis, mai ales pericolele esențiale pe care le prezintă substanța sau preparatul pentru om și pentru mediul înconjurător.

Trebuie descrise principalele efecte periculoase pentru sănătatea oamenilor și simptomele legate de utilizare sau de utilizarea improprie previzibile.

Aceste informații trebuie să fie compatibile cu cele care figurează efectiv pe etichetă fără a le repeta.

4. **Primul ajutor**

Se va descrie primul ajutor care trebuie acordat. Totuși, este important să se specifice dacă este necesar un examen medical imediat.

Informațiile referitoare la primul ajutor trebuie să fie concise și ușor de înțeles de către victimă, de către persoanele prezente și de către persoanele specializate în acordarea primului ajutor. Simptomele și efectele trebuie să fie descrise pe scurt, iar instrucțiunile trebuie să indice ce trebuie făcut imediat în caz de accident și dacă există riscul unor efecte întârziate după expunere.

Se va prevedea o rubrică specifică pentru fiecare tip de expunere, adică inhalare, contact cu pielea și cu ochii, ingerare.

Se va preciza dacă intervenția unui medic este necesară sau de dorit.

Pentru anumite substanțe sau preparate poate fi important să se sublinieze că la locul de muncă trebuie puse la dispoziție mijloace speciale pentru a permite un tratament specific și imediat.

5. **Măsuri de combatere a incendiilor**

Se vor indica regulile de combatere a unui incendiu declanșat de substanță/preparat sau care survine în apropierea acestora, indicând:

- orice mijloc adecvat de stingere;
- orice mijloc de stingere care nu trebuie utilizat din motive de securitate;
- orice risc deosebit care este rezultatul expunerii la substanța/preparatul ca atare, la produsele de combustie, la gazele produse;
- orice echipament de protecție special pentru personalul însărcinat cu lupta împotriva focului.

6. **Măsuri care trebuie luate în caz de dispersare accidentală**

În funcție de substanță sau preparat, vor trebui eventual furnizate informații în ceea ce privește:

- *măsurile de precauție individuale:*

distanța față de sursele de aprindere, ventilație/protecție respiratorie suficientă, luptă împotriva pulberilor, prevenirea contactelor cu pielea și cu ochii;
- *măsurile de precauție în ceea ce privește protecția mediului:*

evitarea contaminării sistemelor de canalizare, a apelor de suprafață și a apelor subterane precum și a solului; alertarea eventuală a persoanelor din vecinătate;
- *metodele de curățare:*

utilizarea materialelor absorbante (de exemplu: nisip, pământ cu diatomee, liant acid, liant universal, talaș etc.), eliminarea gazelor/fumului prin stropire cu apă, diluare.

Este posibil în egală măsură să fie necesară adăugarea unor mențiuni cum ar fi:

„a nu se utiliza niciodată, a se neutraliza prin etc.”

NB: Dacă este cazul, a se vedea punctele 8 și 13.

7. **Manipulare și depozitare**

7.1. *Manipulare*

Se vor avea în vedere precauțiile care trebuie luate pentru a garanta o manipulare fără pericol, în special măsurile de natură tehnică, cum ar fi ventilarea locală și generală, măsurile destinate să împiedice producerea de particule în suspensie și de pulberi sau să prevină incendiile, precum și toate exigențele sau normele specifice care au legătură cu substanța/preparatul (de exemplu echipamentul și procedurile de utilizare recomandate sau interzise) dându-se, dacă este posibil, și o scurtă descriere.

7.2. *Depozitare*

Se vor studia condițiile necesare pentru a garanta securitatea depozitării, cum ar fi proiectarea specifică a localurilor de depozitare sau a rezervoarelor (inclusiv a pereților de izolare și de ventilare), materialele incompatibile, condițiile de depozitare (temperatură și limită/plajă de umiditate, lumină, gaze inerte etc.), echipamentul electric special și prevenirea acumulării de electricitate statică.

Dacă este cazul, trebuie indicate cantitățile limită care pot fi depozitate. Trebuie furnizată mai ales orice indicație specială, cum ar fi tipul de material utilizat pentru ambalarea/containerul substanței sau al preparatului.

8. Control al expunerii/protecție individuală

În acest document, noțiunea de control al expunerii cuprinde toate precauțiile care trebuie luate pe parcursul utilizării pentru a reduce la minimum expunerea lucrătorilor.

Trebuie luate măsuri de ordin tehnic înainte de a se recurge la echipamentele de protecție individuală. În consecință, este necesar să fie furnizate informații referitoare la concepția sistemului, de exemplu sistemul de izolare. Această informație ar trebui să fie complementară cu cea care a fost deja dată la punctul 7.1.

Se vor indica, împreună cu referințele lor, orice parametri de control specific, ca de exemplu valorile limită sau normele biologice. Se vor furniza informații asupra procedurilor de supraveghere recomandate, indicând referințele acestora.

Atunci când este necesară protecția individuală, se va specifica tipul de echipament care poate asigura o protecție adecvată:

— *protecție respiratorie*

în cazul gazului, vaporilor sau pulberilor periculoase, a se avea în vedere necesitatea existenței unor materiale de protecție corespunzătoare, ca de exemplu aparate de respirat autonome, măști și filtre adecvate;

— *protecția mâinilor*

se va specifica tipul de mănuși care trebuie purtate în momentul manipulării substanței sau preparatului. Dacă este necesar, se va indica orice măsură suplimentară de protecție a mâinilor și a pielii;

— *protecția ochilor*

se va specifica tipul de protecție oculară necesar: geamuri de securitate, ochelari de protecție, ecran facial;

— *protecția pielii:*

dacă este cazul să fie protejată o parte a corpului alta decât mâinile, se va specifica tipul de echipament de protecție, șorț, cizme, echipament complet de protecție. Dacă este necesar, va fi indicată orice măsură specială de igienă.

9. Proprietăți fizice și chimice

Această rubrică trebuie să conțină următoarele informații, în măsura în care acestea se aplică substanței sau preparatului respectiv:

Aspect se va indica starea fizică (solidă, lichidă, gazoasă) și culoarea substanței sau a preparatului în forma în care este comercializat.

Miros dacă mirosul este perceptibil, se va face o scurtă descriere.

pH se va indica pH-ul substanței/preparatului așa cum este comercializat sau în soluție apoasă; în acest ultim caz, se va indica și concentrația.

Temperatură/interval de fierbere:

Temperatură/interval de fuziune:

Punct de aprindere:

Inflamabilitate (solid, gaz):

Autoaprindere:

Pericol de explozie:

Proprietăți comburante:

Presiunea aburilor:

Densitate relativă:

Solubilitate: — hidrosolubilitate:

— liposolubilitate (solvent — ulei: de precizat):

Coeficient de distribuție: alcool normal octanic/apă:

} în sensul Directivei 67/548/CEE

Alte date:

Se vor indica parametrii importanți pentru securitate, ca de exemplu densitatea vaporilor, capacitatea de amestec, viteza de evaporare, conductivitatea, vâscozitatea etc.

Proprietățile de mai sus sunt stabilite conform recomandărilor din anexa V partea A la Directiva 67/548/CEE sau prin orice altă metodă comparabilă.

10. Stabilitate și reactivitate

Se va indica stabilitatea substanței sau a preparatului și posibilitatea unor reacții periculoase în anumite condiții.

Condiții care trebuie evitate:

se vor enumera condițiile de temperatură, presiune, lumină, șocuri etc. susceptibile de a determina o reacție periculoasă și dacă este posibil se vor furniza și scurte explicații.

Substanțe care trebuie evitate:

se vor enumera substanțele ca apa, aerul, acizii, bazele, oxidanții sau orice altă substanță specifică susceptibilă de a produce o reacție periculoasă și dacă este posibil se vor furniza și scurte explicații.

Produse de descompunere periculoase:

se vor enumera substanțele periculoase produse în cantități periculoase în momentul descompunerii.

NB: Vor fi semnalate în mod expres:

- necesitatea și prezența stabilizatorilor;
- posibilitatea unei reacții exotermice periculoase;
- semnificația eventuală, în planul securității, a unei modificări a aspectului fizic al substanței sau al preparatului;
- produsele de descompunere periculoase care se pot eventual transforma în contact cu apa;
- posibilitatea de degradare în produse instabile.

11. Informații toxicologice

Această rubrică răspunde necesității unei descrieri concise și totuși complete și comprehensibile a diferitelor efecte toxice care pot fi observate atunci când un utilizator intră în contact cu substanța sau cu preparatul.

Este cazul să fie indicate efectele periculoase pentru sănătate ale unei expuneri la substanța sau preparatul respectiv, indiferent dacă aceste efecte sunt cunoscute ca urmare a experienței sau a concluziilor experimentărilor științifice. Vor fi furnizate informații asupra diferitelor căi de expunere (inhalare, ingestie, contact cu pielea și cu ochii) și se vor descrie simptomele asociate cu proprietățile fizice, chimice și toxicologice.

Se vor indica efectele în timp și cele imediate cunoscute ca și efectele cronice induse de o expunere pe termen lung și scurt: de exemplu sensibilizare, efecte cancerigene, mutagene, toxicitate față de reproducere, inclusiv efectele teratogene sau narcotice.

Ținând seama de informațiile furnizate deja la punctul 2 „Compoziție/informații despre componenți”, poate fi necesar să se facă referire la efectele specifice pe care le pot avea pentru sănătate anumiți compuși prezenți în preparate.

12. Informații ecologice

Se va da o apreciere a efectelor, a comportamentului și a evoluției probabile a substanței sau a preparatului în mediu.

Se vor descrie principalele caracteristici susceptibile de a avea un efect asupra mediului, datorită naturii lor și metodelor probabile de utilizare:

- mobilitate;
- persistență și capacitate de degradare;
- potențial de bioacumulare;
- toxicitate acvatică și alte date care au legătură cu ecotoxicitatea, de exemplu comportamentul în instalațiile de tratare a apelor reziduale.

Observații

În așteptarea stabilirii definitive a criteriilor de evaluare a incidențelor unui preparat asupra mediului, informațiile referitoare la proprietățile menționate mai sus trebuie furnizate pentru substanțele clasificate ca fiind periculoase pentru mediu și care se găsesc în preparat.

13. Considerații referitoare la eliminare

Dacă eliminarea substanței sau a preparatului (excedente sau deșeuri care rezultă din utilizarea previzibilă) prezintă un pericol, trebuie furnizată o descriere a acestor reziduuri precum și informații privind modul de manipulare a acestora fără pericol.

Se vor indica metodele corespunzătoare de eliminare, precum și cele referitoare la ambalajele contaminate (incinerare, reciclare, depozitare la gropile de gunoi etc.)

Observații

Se va menționa orice dispoziție comunitară care are legătură cu eliminarea deșeurilor. În absența acestora, trebuie să se reamintească utilizatorului că pot fi în vigoare dispoziții naționale sau regionale.

14. Informații referitoare la transport

Se vor indica toate precauțiile speciale pe care un utilizator trebuie să le cunoască sau să le ia pentru transportarea în interiorul sau exteriorul instalațiilor sale.

În plus, pot fi furnizate informațiile prevăzute de recomandarea Națiunilor Unite și de alte acorduri internaționale referitoare la transportul și ambalarea mărfurilor periculoase.

15. Informații despre reglementare

Se vor furniza informațiile care figurează pe etichetă, conform directivelor referitoare la clasificarea, ambalarea și etichetarea substanțelor și preparatelor periculoase.

Dacă substanța sau preparatul prevăzut în această fișă de securitate face obiectul unor dispoziții speciale în domeniul protecției omului și a mediului pe plan comunitar (de exemplu limitarea comercializării și a utilizării, valoarea limită de expunere la locul de muncă), aceasta trebuie, în limita posibilului, să fie precizată. Trebuie de asemenea să se atragă atenția destinatarilor asupra existenței unor legislații naționale care pun aceste dispoziții în aplicare.

Este de asemenea recomandat ca fișa de informații să reamintească destinatarilor că trebuie să se conformeze oricărei alte dispoziții naționale aplicabile.

16. Alte informații

Se va indica orice altă informație care poate fi importantă pentru securitate și sănătate, de exemplu:

- sfaturi referitoare la formare;
- utilizări recomandate și restricții;
- alte informații (referințe scrise și/sau punct de contact tehnic);
- sursa principalelor informații utilizate în fișă.

Se va indica de asemenea data de emisie a fișei tehnice, atunci când aceasta nu este precizată în altă parte.
